

Az anyag filozófiája

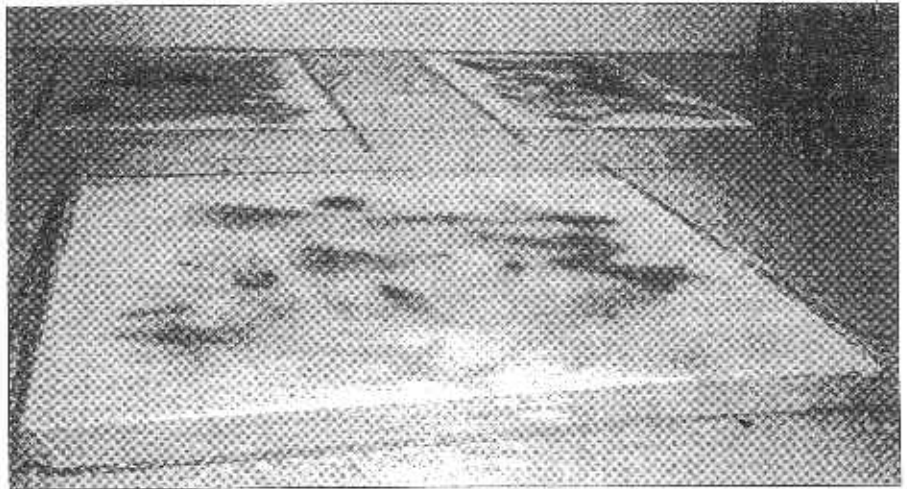
Háromteremnyi elmélet vagy háromteremnyi érzékiség? Döntse el a néző, aki végigjárja az Akvarellfestő álma című kiállítás stációit, Záborszky Gábor újabb műegyütteseinek bemutatóját. Aztán újabb kérdést tehet fel: vajon installációkat lát ebben a sorozatban vagy egyetlen kompozíció szekvenciáit, netán síkban és térben megjelenő plasztikai műveket?

Kérdések, melyek az életmű bármely korszakában felbukkanhatnak. Záborszky eddig sem volt könnyen megfogható alkotó, a róla szóló kritikák zöme a besorolhatatlan kategóriába helyezte műveit – és ez így jó. A finom lírával átszótt informel alkotás láttán Földényi F. László A gyökerek nyomában című írásában – maga is választ keresve – a vizuális és taktikus élmény felől egyaránt megközelíthetőnek véli a művész kilencvenes évekből munkáit.

Záborszky már a hetvenes évektől foglalkozott a térbe transzponált festmény problémájával. Kollázsoknak tekinthető művein a fotóalap mellé installált faágat, töreket vagy aszfaltot a műgyanta fogja egységbe.

A későbbi évek falnak támasztott gipsz-föld plasztikáival és a japán világ által megérintett fa-, illetve papírmunkáival hol a sík és a tér, hol a horizontális és az onnan elemelkedő szellem kérdéskörét vizsgálta.

Záborszky filozofikussága azonban – mint a fenti felsorolásból is kitűnhet – meglehetősen materiális. Abszt-



Záborszky Gábor: Az akvarellfestő álma (kiállításrészlet), 2004

rakciói ég és föld között közvetítenek, elvonatkoztatnak, de nem szakadnak el a gyökerektől (erre utal a Földényi-írás címe).

Japán kapcsolatai (mint például Jiro Okurával való közös alkotómunkája és kiállításai) nyomán a természet, az anyag mint önállóan „működő” főszereplő került a művek középpontjába. Az arany, a fehér papír, a nyers fa szimbolikája más, több, mint a nyugat-európai anyaghasználat materiális jelensége a vásznon, a plasztikában.

A Múcsarnok három kiállítótermét Záborszky összefoglalásnak szánja. A hegyek (kövek) terme, A víz és a Buddha érintése termei azonban nem vallásfilozófiai illusztrációk. A tárgyegyüttesekben régi úti fotók printelt nagytábláihoz egy-egy gipsz-

lap („felhők”) és egy kép (szín) is csatlakozik. Termenként több papírméretre alkalmas fatálca szemlélteti a színek változását. Az akvarellfesték a kiállítási idő során a bennük elhelyezett, egyre száradó papírmassza felszínére tör és foltjaival idézi meg „az akvarellfestő álmát”.

Ezzel a változás és a mozdulatlanság (az anyagszerű kristályos faktúrák, a megállított pillanat fotói, a könnyedségüket veszített gipszlapfelhők) ellentétozása is létrejön a tárlaton.

Záborszky gesztust fest újra, de nem egyetlen lendülettel húzza végig az anyagot a vásznon. A művészet és a tudomány állandóságának jeleit festi. E jelek zárják a kiállítást. (Megtekinthető november 7-ig.)

SINKÓ ISTVÁN

Műcsarnok

2004 október 6-án